



კუთილისათვეს და ბოროტისა .  
თარგმნილი ლათინთა ენისაგან  
რესულსა ზედა ენასა . მ . ა . წე-  
ლს . 1787 . სანკუტეცერბურგს \*

ხოლო ქართულსა ენასა ზედა  
გარდამოთარგმნილ იქმნა . მეფის  
გილოგი მეათცამეცის ძის თეთ-  
მურაშის მიერ . წელსა განხოლ-  
ციელებითგან სიცუკსა ღმრთისა  
1818 . დეკემბრის 18 . ხოლო  
ქართულსა როცხულა მეათოთხ-  
მეცის ქორწინებისას . დეკ\*



დაიბეჭდა საფასითავე გათისა  
უგანათლებულესობისათა. სამე-  
უფლისა ქალაქსა შინა სანკცი-  
პეტერბურგს . სტამბასა შინა  
იოსებ იოანესოვისასა \*



ସମ୍ବଲ୍ପରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣି  
 ଧାରାରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣି  
 ଧାରାରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣି  
 ଧାରାରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣି  
 ଧାରାରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣିକୁଳରୁଷ୍ଣି

ଶ୍ରୀଶିଥାନୀପ୍ରଦୀପାଦ୍ମ ଏତ୍ଯଉତ୍ତରିନ୍ଦିରି ହେତୁ  
 କାମିତ୍ତା କାନ୍ତିପଦ୍ଧତି ପୁରୁଷୀଲୀପାଦ୍ମ ତୁମିତ୍ତା  
 କାନ୍ତିପଦ୍ଧତି ହୋଇଥାପାଦ୍ମ ମଧ୍ୟପୁରୁଷୀଲୀ-ପୁରୁଷୀ  
 ଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପୁରୁଷୀଲୀପଦ୍ଧତି ହେତୁ ଶ୍ରୀଶିଥାନୀପ୍ରଦୀପାଦ୍ମ  
 ଶ୍ରୀଶିଥାନୀପ୍ରଦୀପାଦ୍ମ କାମିତ୍ତା କାନ୍ତିପଦ୍ଧତି ,  
 କାମିତ୍ତା କାନ୍ତିପଦ୍ଧତି ହେତୁ ଶ୍ରୀଶିଥାନୀପ୍ରଦୀପାଦ୍ମ  
 କାମିତ୍ତା କାନ୍ତିପଦ୍ଧତି ହେତୁ ଶ୍ରୀଶିଥାନୀପ୍ରଦୀପାଦ୍ମ  
 କାମିତ୍ତା କାନ୍ତିପଦ୍ଧତି ହେତୁ ଶ୍ରୀଶିଥାନୀପ୍ରଦୀପାଦ୍ମ  
 କାମିତ୍ତା କାନ୍ତିପଦ୍ଧତି ହେତୁ ଶ୍ରୀଶିଥାନୀପ୍ରଦୀପାଦ୍ମ

იგი არამედ მიჩნენიცა მისნი, და  
 რაცცა შეუღებიან მას სარგებე-  
 ლობანი, და ყოველი საქმენი  
 სათხოებათანი • კითარ იგი ჯერ-  
 არს ძაგებად ყოველი იგი, რო-  
 მელინიცა ეწინაღმდეგებიან მას \*  
 ხოლო კინაღგან ჩხრისა მეპი  
 პლატონისა, რეცა სამნი არიან  
ნაწილი ანუ ძალი სულისანი.  
 ( ესე იგი არს ) გონიერება,  
 რო-მელიცა გულის-ქმის-ყოფით  
 განიხილავს რაც ჯერ-არს ქმნად  
 და რაც არა ჯერ-არს • სიმუდე,  
 და სიმნე, რო-მელიცა თავს-  
 იზებს ყოველი წინააღმდეგო-  
 მათა

თ-პირა. სიმკაცინე, და ალკო-ს ხმა  
 თავისა, რო-მეღლინიცა მართული  
 წადილისა მო-პო-ებასა შინა თჯსდა  
 საჭირო-ებათასა. ხო-ლო მახლი-  
 თ-შეღლინი ხსენებულთა მათ სული-  
 სა-ძალთანი არიან. მართლ-მსა-  
 ჯულება, უსულება, და სულ-  
 -გრძელება \* ეგ სახელული უსუს-  
 ურებანი ანუ ბიწნი სულისანი  
 არიან სამნი ესე შემდგრ-მნი.  
 უგუნურება განრჩევასა შინა ჭე-  
 შმარილებით ნივთთასა. სიცო-  
 ფე და შიშნეულება მო-თმინებათა  
 შინა წინააღმდეგობათასა. განეპ-  
 ნეველობა და უკრძალველობა  
 მო-პო-

მო-პო-ვებათა უინა საჭიროთა  
 ნივთიასა . ხო-ლო მახლობელნი  
 მათ სისუსტეთა ანუ ბიწებათანი  
 არიან ესენი , უსამართლოება ,  
 სიძუნწე , და სულ-მო-ვლობა \*

---

გ ა ნ მ ა რ ც ე ბ ა .

მათოვს რად საცა უინა  
 უეიცკ ს თკოთ ეული ზემ .  
 ოსენებულთა სათნოე .  
 ბათაგანი \*

გო-ნიერებისათკს \*

გონიერება არს გონებ  
 სა ჩურცისა ესრეთი ვიდონი  
 სათნოება , რო-მლისა საშუალ  
 რბი

ობითა ვაცნი განისილურტნ ჩა  
ყოველისა მას რახცა ვეთილ-დღ-  
ეობისა მათისა შესაბამ\_არს, არა  
თანა წარსდებიან მოპოვებასა მი-  
სა თავთა თვეს თვესთა \*

### სიმუკლე \*

სიმუკლე არს ესე ვითარი სათ-  
ოებად გულისა ჩუქურტნისა , რო-  
მლითა ვაცნი ფრიად მნიადრე  
განილკბებიან რ. სხვსადმი \*

### სიმნისათვე ანუ სიმამაცისა \*

სიმამაცი არს ესე გურარი სათნ-  
ოება გულისა ჩუქურტნისა , რომლი-  
სა

სა მღით ვაცნი მოქალაქოთა  
სივრცილისა საშინელებათაგან  
მნიად ძალ-იდებენ უერტევასა \*

**ზომიერებისა გინა  
სიმკაცრისათვს \***

ზომიერება გინა სიმკაცრე არს-  
ესრეთი სათხოება სულისა ჩუ-  
ტინისა, ოდეს ხმარებათა უინა  
ნივთიასა ესრეთ სიმკაცრით ვი-  
წეცეოდეთ, რომელ ბიწიერთადა  
მი დატვირთათა არა სადა მივ-  
რცეთ და არცა მწარჩელად მათსა  
ვიპოვნეთ \*

აღვარს ს მი სათკ ს \*

აღვარს ხემა არს გულის-თქმიერისა სულისა კითარი რეცაზღუდე , რომელიცა ხმარებათა შინა ნივთისა , უხემარსა მიდრევიდან დატვირთისადმი დააყენებს და პერობილ-ჭურვს \*

მართლ-მსაჯულება სათკ ს \*

მართლ-მსაჯულება არს ესე-კორინი სათნოება კეთილი სულისა ჩერტისა , რომელიცა ყოველთა ღირს-სათანადოსა წარუჩერს \*

უხემა

ო յ ხ უ მ ბ ი ს ა თ კ ს :

ო յ ხ უ მ ბ ა რ ს ე გ ზ ე თ ვ ე ს ა თ ნ ი -  
ე ბ ა ს უ ლ ი ს ა . რ ი მ ე ლ ი ც ა გ ა ნ ე ჭ ა -  
დ ე ბ უ ლ - ა რ ს მ ა რ ა დ ი ს გ ა ნ ყ უ ფ ა დ  
ს ა უ ნ ჭ ი ს ა თ კ ს ი ს ა პ ა ტ ი ი ს ა ნ თ ა  
ს ა ს მ ა რ ე ბ ა თ ა ზ ე დ ა \*

ს უ ლ - გ რ ძ ე ლ ე ბ ი ს ა თ კ ს \*

ს უ ლ - გ რ ძ ე ლ ე ბ ა რ ს , ე ს ე - ვ ი თ ა -  
რ ი ს ა თ ნ ი - ე ბ ა ს უ ლ ი ს ა , რ ი მ ე ლ ი -  
ს ა ც ა თ ა ნ ა - ს წ რ ი რ ა დ მ ა ლ ი - უ ბ ს თ ა -  
კ ს - დ ე ბ ა დ 0 . ბ ე დ ნ ი ე რ ე ბ ი ს ა დ ა უ ბ ა -  
ე დ უ რ ე ბ ი ს ა , პ ა ტ ი კ ი ს ა დ ა უ პ ა -  
ტ ი ი ს ა \* .

ც ხ ა რ ტ ე ბ ა

თა ქუცევითა იპყრობდეს სულია  
თკსა სამართალისოსა შინა მყუ-  
დოროებასა და განსუტინებასა \*

თკს ებათ ათკს სიმნი -  
სა ანუ სიმამაცისა \*

თანა\_ნადებნი სიმნისანი ანუ სი-  
მამაცისა არა ესენი-რათა შეურ-  
ყეველითა სულითა, მხნედ მიითურ-  
ლვიდეს მამაცი ქაღილისა შემამრი-  
წუნებელისა სიკურდილისასა-დიდ-  
თა უკურც შრომათა შინა დიდ-სულ  
იყოს, მხნე, და მარჯვე კადნიერ  
იქმნეს ყო-კელთაზედა საშიშროე-  
ბათა უმჯობესეს რაცხედეს სიკური-  
ლოსა

ლოჭისა სახელო-ვნაღ, კიდორება სო-  
 ცა-ცხლესა უპატიოდ და სურვი-  
 ლისა განიჩინებისათვის თავისა თვ-  
 სისა და ამით უკურინებეს ძლე-  
 ვა-შემთხვილ \* სიმხნესა კურალა-  
 ღცა ეშესაბამების შრომად ფიკ-  
 ხელი და არათუ მხოლოდ სუ-  
 როვილი მისი, არამედ რათა შემ-  
 ძლებელ-იქმნეს განგრძობად წურ-  
 წლითა რაოდენ უცეცეს ძალ-იდე-  
 ბოდეს \*



თკს ებათათკს სიმვაც -  
 რისა და ზომიერებისა\*  
 სიმვაცრესა და ზომიერებასა  
 თკს-ეუჯან რათაარცალათუ მცი-  
 რედ განგუაკრიტნეს ჩუქუნ ,  
 შუცინიერებათა გრძნობითითა და-  
 ცვბობითა, და არა მონაღიე-  
 ბულ-ვიქმეთ რომლისამე ბიჭი-  
 ერისა განცხომისაგან . კუალალ  
 ფერი-არს რათა იჭუნეულ-ვიყუ-  
 ნეთ თავისუფლებით სარგებლო-  
 ბად მათნიკოთა განცალი-მელნიცა  
 არაალგურიმალკეს ჩუქუნ . სათანა-  
 დო-არს რათა არა უყოფდეთ  
 სულსა და სიცოცხლესა ჩუქუნ-  
 სა

სა სიხარულსა გარდამაცებულ-  
სა შაშინ თლეს იგი შეტანი  
წარმოგვიგებიან ჩიუცინ ფრიადი-  
თარე ღილაროვბითა, ვიდრენა მა-  
შინ თლესცა იგინი იპოებიან მცი-  
რედ ჩიუცინ შორის . სიმვაცრე-  
სა უკუც შეუღების სამარადი-  
სო წესიერება, უმწივულოება, და  
ეგსახედ ნამუსიერი სირცხვლი  
და ვრძალულება \*

თქსებათათკ ს ალკო\_სხ  
მისათა \*

თქსებანი ალკო\_სხმისანი არი-  
ან ესე ვითარინი რათა გონიერებ

ად. და იმჭირვოდეს მოუთმე-  
ბლობა მიმსწრაფებელი უსა-  
ხეობა მუკენიერებათა (ცრიფიალ-  
გებათა) და დაცვებობათადმი . ეგ  
სახელური ფერარის ჩათა იპერიო-  
დებოდეს სური მყურჩოებით უა-  
ხეა ცურალებათა დააღმიფოთებათა  
უნებითთა ნივთთასა \*

თკ სებათათკ ს მართლი-  
-მსაფრულებისათა \*

საქმენი მართლ-მსაფრულებისანი  
ირიან განმრჩეველობა უოკელისა  
ააქმესა შინა სიმართლით და პა-  
ვიოსნად . ეგ სახელური დაცურალ  
ჩურცუ-

ჩიურთულებათა და წეს-დებულება-  
 თა მამულისათა და ჭიშულება და-  
 სჭულისაწერილოთა. მართვის თქ-  
 მად სიმართლისა ყოველსავე ად-  
 გილსა საღაცა ითხოვს საჭირო-  
 ება. და დადგრომად აღთქმასა ზედა  
 და პირობასა. პირუტკი ნაწე-  
 ვარი ( ანუ კერძო ) გინა აღ-  
 სავალი მართლ - მსაჭულებისა  
 არს ესე . რათამცა ვაცი პირვე-  
 ლად ღმერთისა. მეორედ წმიდათა  
 გურამთა . მესამედ მამულსა. მეო-  
 რედ მშობელთა . ხოლო უკა-  
 ნასკნელ გარდაცვალებულთა მი-  
 სცემდეს თანა - ზაფხულსა თქმისა \*

ამათ უორის კეთილ\_მსახურე-  
ბა არს ნაწილი მართლ\_მსაჭუ-  
ლებისა გინა უდგომილი მისი ·  
და კუალად მართლ\_მსაჭულებასა  
უეუდგების სიწმიდე , სიმართ-  
ლე , და სარწმუნოება , და სი-  
მულილი უოკელთა განრიცენილე-  
ბათა და უჯეროთა საქმეთა\*

თკ სებათათკ ს უჩუც-  
ბისათა \*

უსუტბასა თკ სეუკ ს რათამცა  
აქუნდეს ესრეთი ვიდრემე მიღრე-  
ვილება სულისა , რომელ ძრუ-  
ტკედეს საუნდოისა თკ სისა სმარება-  
სა

სა პატიო-სანთა საქმეთა ზედა ეს-  
 რება . რათა მცა საჭიროებისა-  
 თვს თვისისა დაშოეს მას საუნდები-  
 სა მისგან ( არა ნამეტავი ) და  
 სხვსა მისგან განუყოფდეს კისა-  
 ცა უხმან შეწევნად . იგივე უხ-  
 უცხადა აუკენებს შეძინებასა მუნიდ-  
 გან საღითცა უჯერო არს მო-  
 ლებად . უხვ კაცი სამოსელსა  
 შინა და სახლსა შინა ფრიად უმ-  
 წიკუჯაო იქმნების . იგი ხშირად ჩე-  
 იუნდებს ნამეტავთა ნივთთა ( არა  
 ცუდთა , ) არამედ პატიო-სანთა .  
 ვუალად შეიკრებს ნივთთა შესაქ-  
 ცეთა დალათუ მისთვის არა დიდა-  
 დოე

დრე სასამიგებლოთა. მაგალ კი-  
 თარ იგი გამოჩერდის ცხოველ-  
 თა მქონე უელთა რომლისამე  
 საამოვნოსა თვისებისა, ანუ მხე-  
 ცებრიობისათა. უხუცებასა შეუ-  
 ღებიან მოწლოება, ალერისი,  
 მარჯვეც მქცეველობა, ეგრეთ-  
 კე მიღრევილება ( სურვილი )  
 და სიყრარული სახიერებისადმი  
 მეგობრობისა, უცხოდ შე-  
 წყნარებისადმი, და ყოვლისა კე-  
 თილ-მოქმედებისა \*

---

თკსებათა თკს სულ-გრ-  
ძელებისათა \*

თკსება სულ-გრძელებისა  
არს ესე , რომელ კეთილად შე-  
წყნარებასა , და შეუწყნარებე-  
ლობასა დიდებასა გინა უპატიო-  
ებასა კეთილ-შესაბამიერიად მიი-  
თვალვიდეს ვაცი • და არა მიიღე-  
ბდეს განვკრებასა არცა დაცვე-  
ობათა არცა მფარველობა-  
სა არცა მთავრობასა და არცა  
ძლევა შემოსილებასა ზედა (რო-  
მელიცა ბრძოლისა სიმხრითა შე-  
იძინების) • არამედ ვერა-არს რა-

თა აქტენდეს ნაცულად მათსა სუ-  
 ლისა შინა თვისსა კითარიმესილიმე  
 სიკრცე და ტკროვად ყოვლისავე  
 ამისზომიერად ხოლო სულ-გრ-  
 ძელად იწოდების იგი , რომელ-  
 იცა ცხოვრებასა ამასოფლისასა.  
 არა დიდადრე რაცხს , დაუმეტეს  
 საზომისა სიცოცხლისა თვისისა-  
 დმი არა შეკრულ არს . და კინა-  
 დგან აქტეს მას ესე კითარიმარიცი-  
 ვი და ასნაურებრივი სული მაშა  
 ამის ძლით შემძლებელ-არს ტკ-  
 როვად შეურაცხ-ყოფისა თვინი-  
 ერ ჭყოვლისა სურვილისა შე-  
 რის-ძიებად შეურაცხ-ყოფისა-  
 თვის

თკს თკსისა • კურალად სიწიფო-  
ება უკურტ და სიმართლე შეუღ-  
ებიან მარადის სულ-გრძელებასა\*

ჰელიუსი ჰელიუსი ჰელიუსი ჰელიუსი  
თკსებათათკს თკთოე-  
ულთა ბიწიერებათსა\*

თკსებათათკს უგუნუ-  
რებისათა\*

უგუნურებასა აქუს თკსებად  
განჭერება ნიკოთათკს არა ჰელიუ-  
რიცებით • იმედოვნება წარმარ-  
თებისა მავნებელთაგან განზოა-  
ხებათა • უმეცრებით ქცევა აწმე-  
ოთა

ოთა საქმეთა შინა და გარემო-  
ბათა მისთა, ხოლო უკანასკნელი  
გარდაქცევად ( ჭიჭად მისი ) გა-  
ნორევისა მისგან ყოვლისავე მი-  
სოჭს რაც ცხოვრებასა შინა  
ვაცისასა ვეთიღად გინა ბორო-  
ტად შეირაცხების . უგუნურება-  
სა შეუღების მარადის უმეცრე-  
ბა , უსუსურება ( გინა სისუს-  
ტა ), უსმარება , და განურჩევე-  
ლობა \*

თკ ს ე ბ ა თ ა თ კ ს მ რ ი ს ხ ა  
ნ ე ბ ი ს ა \*

სამი ვიღორებე გურარიარს სახე  
მრისხა\_

მრისხანებისა, აღვყინება (ანუ  
 სიფიცხეს) განმეორება და წყენა  
 ანუ შეწუხება რეცა შემქმნელი გა-  
 ნლიგებისა. მრისხანისა კაცისა  
 თვისება არს უკართველობა თვით  
 მცირისაცა შეურიაცხებისა და  
 უპატიონებისა, რომლისა გამო-  
 ცა მყის მიისწოდის ზღუწვისა-  
 დმი და დაჭიშვისა. ოგი ყოვლი-  
 სა სიცუკსა და ყოვლისა ქცე-  
 ვისათვის აღკლადოე განპისხე-  
 ბის. მრისხანებისა მიერ იშუწ-  
 ბიან კაცია შორის აღრეული, ა  
 შფოთიერი, დაუღებით-მელი, და  
 მიმომავარუბებელი ქცევანი.

ეგრე-

ეგრეთვე პატივის-ცემანი უსახუ-  
როადმი ნივთთა და გულს-მოდ-  
გინებანი მათოვს • გარდა რომე-  
ლობაცა ზნეთა გულ-ფიცხელი კა  
ცი არა იშერობს უცუალებელად  
და გრძელ უამიერად , მიიღებს  
მას იგი მეყსა შინა არამედ  
არა დაადგრების მას ერთსაცა  
წამსა \*

თკსე ეპათათკს უიშნე-  
ულებისათა \*

უიშნეულებისათკსება არსე უემჩ-  
წუნება რომელთაგანმე საშიშრო-  
ებათა ( და ანუ უემამჩწუნებელ-  
თაგან

თაგან ძალთა . ) და უმეტეს ესე  
 ვითარი რომელიცა სხეულსა  
 სიუქუღილად გინარომლისამე ას-  
 თესა მიღებად ექადდეს . უმჯო-  
 ბეს უჩის კაცსა მოშიშარსა სი-  
 ცოცხელე სახრახუცლი და დაც-  
 უად სიცოცხელისა თვისისა ვითა-  
 რითაცარი სახითა ძალ-იდებოდ-  
 ეს უფროს ვიზრება სიუქუღილ-  
 სა სახელო-ვანად და დიდებულიდა  
 შიშნეულებასა ჭიდეს სულ-მო-  
 ცლეობა , ულონოება , უმარიუ-  
 ჟცლება შევრულება ხოწინადისა  
 ამის სოფლისადმი და დაცუსადმი  
 სიცოცხელისა . ხოლო შიშნე-  
 ულით

ულოთა ვაცთა შორის მას ოდენ  
კხედავთ საქებელსა , რომელი იგ-  
ინი იქმნებიან ფრთხილნი , და  
თჯებისამებრ მათისა არა მოს-  
ურნე ამბოხებისა და ცილობი-  
სა \*

თჯებათათჯება უზო-  
მოებისა გინა განრყუ-  
ნილებისა \*

უზომოება თჯებისამებრ თჯ-  
ისისა არს უეღვიმა წარმწეუმე-  
დელთა მათ ცრიფიალებათა და უე-  
ურნაცხთა დაცვობათა , ხოლო  
უერაც

შერიაცხევა მათი ფრიად ბედნიერე-  
 ბად მათ მიერ , რომელნიცა შე-  
 უდგებიან კნებათა ამათ , ცუდ-  
 მო-ცინარობითა , ხარჭსარითა .  
 უშეუტოისა სიღლალითა და ვიცხე-  
 ვითა-უვანასკნელი არს იავარი-ყო-  
 ფა თავისა თვისისა და ვადნიერება  
 ვითარცა სიცუტათა შინა ეგრეთ-  
 ვე ქცევათაცა . განრიყენილებასა  
 თანა შეერთებულ არს უწე-  
 სოება , უკრძალველობა , შეუ-  
 რაცხ-მყოფელობა და თვით ჭი-  
 ჭულება \*

თკ ს ე ბ ა თ ა თ კ ს ა ლ კ რ -  
უ ს ხ მ ე ლ ო ბ ი ს ა თ ა \*

ა ლ კ რ - უ ს ხ მ ე ლ ო ბ ი ს ა გ ი ნ ა მ თ უ -  
თ მ ე ნ ე ლ ო ბ ი ს ა თ კ ს ე ბ ა ა რ ს თ უ ჭ ს -  
თ ქ უ ძ ე ს ე ვ ი თ ა რ ი გ ლ ნ ე ბ ი ს ა წ ი ნ ა ა -  
ლ მ დ ე გ ი ს უ რ ი ვ ი ლ ი ს ი ა მ ე თ ა , რ ი ლ მ ე ლ  
უ კ ე თ უ კ ე რ ა დ ა ს ტ კ პ ე ბ ლ დ ე ს მ ც ა კ ა -  
ც ი ს ი ა მ ე თ ა მ ა თ მ ი ე რ ს ა ქ მ ი თ მ ა შ ი ნ -  
ც ა ს უ რ ი ს მ ი ს ჯ ა მ ი , დ ა კ ი ნ ა დ ლ გ ა ნ  
ე ს ე ე ს რ ი ე თ ა რ ს მ ა შ ა ს ა დ ა მ ე ( ა ლ კ რ -  
უ ს ხ მ ე ლ ი ი გ ი ) დ ა უ ტ ე კ ე ბ ს მ ა ს რ ა  
მ ც ა ა რ ს ჭ ე შ მ ა რ ი ც დ ა პ ა ც ი თ ს ა ნ  
რ ი ლ ი ს ა ც ა ჭ ე რ ი ვ ა ნ ა რ ს ქ მ -  
ნ ა დ ა . ა ლ კ რ - უ ს ხ მ ე ლ ო ბ ი ს ა შ ე უ -  
დ გ ე -

დგების ფუფნეულება , კუალად  
სინანული და ვინდა ყოველი ი-  
გი რადცა თჯ-ეუკს განრიყენი-  
ლებასა \*

თჯ-ება თა თჯ-ს უსამარ-  
თლოებისათ \*

უსამართლოებისა თჯ-ებანი  
სამ გუარნი უვურტ არიან . ულმ-  
რთოება , ამპარტავანება , და  
მაგინებელობა . ულმრთოება  
არს იგი ოდეს ლმრთისა მიმა-  
რთ და წმიდათა გუამთა და კუა-  
ლად მიცუალებულთა , ეგ სახე-  
ლვე მშობელთა და მამულისადმი  
უგუ

უგულებელს-კჰელოთ და წარსცვა-  
 სწუმიღოთ მიცემად თანანაღებნი  
 ჩურტნი , რადცა თანა გვაძს ყო-  
 ფად მათდა მიმართ \* ამპარტავა-  
 ნება ცხად იქმნების მსოფლიო-  
 თა შეკრიულებათა შინა ვითარმედ  
 ვაცთათანა თაღეს იქცევის ამპარ-  
 ტავანი მაშინ ჭრებავს მას ამაღ-  
 ლება და გამოჩინება თავისა თვ-  
 სისა უფროს ვიდრენა ლირს  
 არს იგი \*

სოლო მაგინებელი გინა მოვიც-  
 ხარი რაცხს მას შურტბად თავისა  
 თვსისა, რომელ სხუნი ვითარის-  
 ამე

ამე სახითა უპატიო ჰუტენეს. ვე-  
თიღადიც მისთვის ევვენშემდ-  
გო მითა ამითსახითა. (თუმცალა ვა-  
ცი გიებისა გინა ვიცხევის მოუტა-  
რეა რა რადესა მიიღებს მისგანსა-  
რგებლობასა გარნა მაშინცა სურ-  
მას რათამცა შეაწენა სხურანი) \*

ბოროფ სულობასა ანუ სი-  
ღრვეესა თვის ეუკს რათა ეცინო-  
დეს ზნეობათა და წესთა მამუ-  
ლისათა. არა მორჩილებდეს ჭი-  
ჭულთა და უფლებათა სამოგა-  
დოობისა თვისისათა. იცყოდეს  
ცუუილისა, ჰუფლეს გარდამავ-  
ლოთ-

ლობასა ფიცისასა ; დარჩევედასა  
პირობისასა და არა სარწმუნო  
იყოს იგი დანდობასა შინა . სი-  
დრკუესა გინა ბოროტ სულო-  
ბასა შეუღებიან ესე შემდგომ-  
ნი . ფიცი , ქება თავისა თვისისა ,  
და პირ\_მოთხეობით ვაცო\_მოყ-  
უარება . განრეწუნილობა ( ანუ  
გარდაქცევა ) და სიცოუე წარმ-  
წევდელი ; \*

თვისება თათვის კეცხლ-  
ის მოყუარებისა გინა  
ან გაარ ებისა \*

კეცხლის მოყუარებისა თვი-  
სე-

სებანი ეგ სახელვე სამ-გუარი ვი-  
 ღორებე არს . ნიკოლ მხეველობა  
 ( გინა მცუკუნველობა ) 』 რომ-  
 ლისა ძლით ანგარინი არა ირც-  
 ხვენენ ძიებასა და ყოფასა სარ-  
 გებელობისა და მოანგარებისასა-  
 უოკლით კერძო , და მოსაგე-  
 ბელთა ქსე ვითარითა უმეტეს შე-  
 რაცხვენ სარგებლობად ვიდრენა  
 განრითად უპატიონებისაგან\* სი-  
 მუნწე არს , რომლისა ძლი-  
 თ გვებავს ჩუქუც არა რადესა  
 წარგება , პატიონსანთა და სათა-  
 ნამდებოთა საქმეთათვს \*

სოჭო უკანასკნელი სი-  
 მუნწე

მკრე არს ესე რომელი თუ-  
 მცალა წარვაგებთ გარნა ფრი-  
 ად მცირესა და არა კმა საყოფე-  
 ლისა , რომელიცა უმეტეს მო-  
 გვარომევს ჩეუცენ დავლებასა ,  
 კინადღან თვისა დროსა კერთ  
 ვიქმთ მას ( და ჭეროვნად . ) კე-  
 ცხლის მოყენარებისა საქმე არს  
 ( გინა თვისება ) შერაცხეულა საფა-  
 სისა დიდად რადმე . და გონებად  
 უსრეთ რომელ მოპოვნებასაში-  
 ნა სარგებლობისასა უპატიოე-  
 ბა იქმნების არაოდეს . მსგავსად  
 სასყიდლით დამდგინებელსა მო-  
 ნებრივსა და საძაგელსა ცხოვ-  
 რე-

ოებასა ამას , არა რად აქტეს თა-  
 ნა წიგნება პატიო-სნების მოყუ-  
 არებისა თანა , და უსურიშისა .  
 მის მიერ უეკვემოსურცვის ჩურც  
 ესე რომელ სახლისა ჩურცნისა  
 საქმეთა შინა უეკვიწრდებით  
 და სურკილთა და წადილთა  
 შინა ვჭპოებთ დიადსა დაყოვნე-  
 ბასა და დაბრკოლებასა , ესრეთ  
 რომელ არა საკრიკელ არს მა-  
 შინ , უკეთუ ჩურცნ შორის ჭპ-  
 იებენ აღგილსა სულ-მოკლეო-  
 ბა, მოწყინება , უგვანობა , და  
 შოკელთა ვაცთა მიმართ უსურ-  
 ელობა ვეთილისა \*

თკსებათათკს სულ-  
\_მოვლეობის ათა#

სულ-მოვლეობამან არა უწ-  
ყის ზომიერად თავს-დებად , არ-  
ცა ბედნიერებისა , არცა უბედუ-  
რებისა , არცა დიდებისა და პატ-  
ივისა , და არცა უპატიოებისა .  
ხოლო თკს ყოფისამებრ მისისა  
კაცი სულ-მოვლე , მიღებასა ში-  
ნა პატივისასა მაღლოდ ამჰარ-  
ცავნებითა , და მიეცემის ცულ-  
-მედიდებობასა და მსუბუქ განმჭ-  
სველობასა , მცირესა შინა ბე-  
დნიერებისა მიღებასა მყის უმაღ-  
ლეს

ლეს ზომისა აღმუშავნების. თუთ  
 უმცირესთაცა წყენათაშერაცხს  
 მოუთმენელად, მცირესაცა რა-  
 სამე უარ ყოფასა გინა წარჩინე-  
 დასა იმედოვნებისა თვისისასა მი-  
 იღებს უდიდესს უძედურებად, ე  
 დასთხევს ცრიცმლოთა და იტკრ-  
 თავს მათთვის სალმობიერებასა  
 კითარცა რადესამე მძიმესა ტკრ-  
 თსა. ხოლო უვანასკნელ უეი-  
 რაცხების იგი ვაცად სულ-მოვ-  
 ლედ რომელიცა მისდამი მცი-  
 რისაცა რადესამე პატივის-ცემი-  
 სა დაკლებასა მიითხალვიდეს უპ-  
 აცილებად და შეურაცხებად, აუქმი-

თუმცა ყოფილი იყოსმცა იგი  
უნებლივთ შემთხვევითა, გინა და-  
ვიწყებით. სულ-მოვლეობასა შე-  
უდგებიან ურკა, ჩივილი, და ურწ-  
მუნებლობა, და სხეული რო-  
მელნიმე შეიწყებანი სულისანი \*

ს აზო გადოდ თჯ სებათ-  
ათჯ ს ათნო თები სათა \*

ესე არს თანანადები საზო-გად-  
ოდ სათნო-ებისა, რათამცა სუ-  
ლი იქმნას კეთილ აღშენებული,  
ესრეთ რომელ ყოველი მომრა-  
ობა მისი იყოს ფრიად დამშვი-  
დებულ, ზომიერ და შესაბამიერი.

და

და რათა ყოველთა უორის სა-  
 ხეთა მისთა , რომელთაგანაც  
 სამნი ზემო-რე მოვიხსენეთ იხი-  
 ლვებო-დეს ურთიერთისადმი უე-  
 საბამი მსგავსებადა თანკერპად , და  
 ამისგამო საგონებელი არს . კი-  
 თარიმედ მდგომარეობა კეთილ-  
 მოქმედისა სულისა მსგავს არს  
 მდგომარეობასა რომლისამებუ-  
 ღორისა საზოგადოობისაგინათე-  
 მისასა . კურად თვის ეუჯს სათნო-  
 ებასა დირსეულთა კაცთა კეთილ-  
 ის-ყოფა , სიყურარული კეთილთა  
 გურამთა , და პატივის ყოფა მათი .  
 ეგრეთვე რათა არა უეურიაცხ-  
 ვა

- მყოფელი , და არა შეკის მემი-  
 ებელი იყოს . არამედ რათა იყოს  
 მოწყვალე მიმხედველი და მას მი-  
 ცეცხად . სათნოებასა შეუღე-  
 ბიან კეთილი წესიერება , სიმარ-  
 თლე , სიწმიდე გულისა , სა-  
 სოება კეთილი , და მსგავსი ამ-  
 ათნი უკურნებო თვალებანი . მაგალ  
 სიყრარული ნათესავთა და მეგო-  
 ბართა , მოყრასთა , სტუმართა ,  
 და უცხოთა . ხოლო დასასი-  
 რულ ყოველთა მიმართ ვაცთა ,  
 და საკუთრად კეთილთა \* აწ ყო-  
 ველი რაც კარტველი უკურნებო სა-  
 თნოებისათვს არს საქებელი .  
 .

სოლო ბოროვისა ჭელნან ყო-  
ვლითურით წინააღმდეგომნი მი-  
სნი თჯსებანი \*

ლმრითისა ძალითა სრულ  
იქმნა \*

უროშითა და ზედა მხედველო-  
ბითა სოლომონ რაზმაბე  
გივის ძისათა \*

